

תרגיל באזרחות

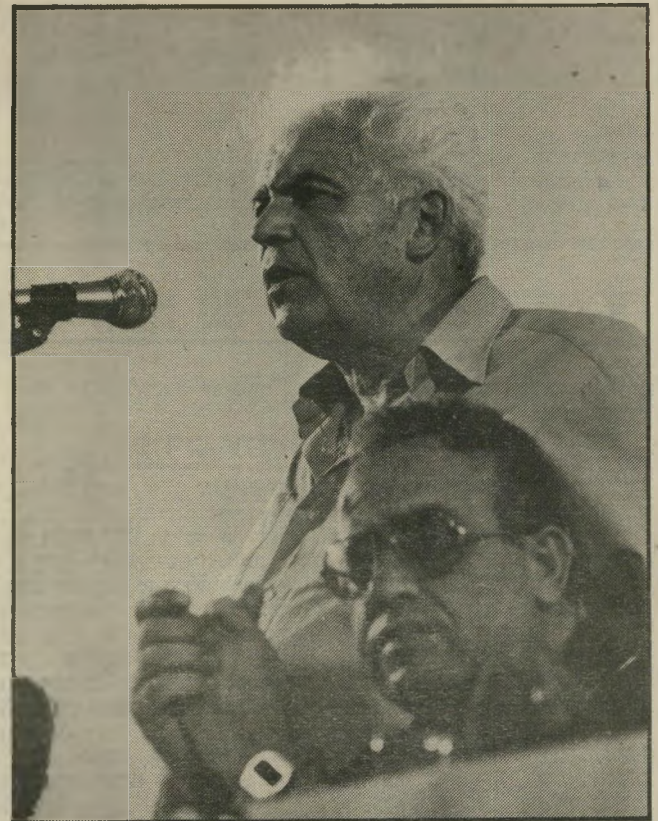
מי ששא מבחון ונכנס אל תוך אולם הקולנוע הגדול. עמד רגע, צפה במתרחש והקשיב לנאמר, יכול היה לחשוב שהוא נמצא כשיעור אזרחות כשנושא השיעור הוא שיויון. על הבימה הגדולה ישבו כשתי שורות שלושים איש, כשהם מחולקים שווה בשווה יהודים וערבים. מאחוריים הם, ועל השולחן שלפניהם, היו תלויים

בימת הנאומים בכינוס המחאה בנצרת יו"ר קיבוצי וי"ר פייטן

לחברים המוסלמים שבין הערבים ללכת הביתה לאכול, אחרי שלא אכלו במשך כל היום. חתם את הכינוס מוחמד מיעארי, מס' 1 ברשימה. הוא עבר כקלילות מעברית לערבית, דיבר בחום אל הקהל וזכה במחאות כפיים סוערות מכל הבאים, שקמו לכבודו על רגליהם. קודם לכן קמו לכבוד מתי פלד, בהיכנסו לאולם.

אך הזמן היה קצר. אחרי שלוש שעות של נאומים קם יוסי אמיתי, חבר קיבוץ גבולות. המנחה היהודי של הכינוס, ואמר שלמרבית הצער אי אפשר יהיה לשמוע את כל הדוברים, בגלל צום הרמדאן. המוסלמים צמים החודש במשך היום, וכשמגיע הערב הם הולכים לבתיהם לאכול. לכן, כך הסביר אמיתי, ברגע שתרד השמש, יהיה צורך להפסיק את הכינוס, ולתת

כשתבר ערבי מתרגם את הנאמר לחבר יהודי, שלמרבית הנושא לא למד עדיין ערבית. שורת הנאומים על הבימה היתה ארוכה. כולם רצו לדבר, כל אחד רצה להביע את מחאתו על פסילת הרשימה כשפתו הוא. ערבים מכל הארץ — מן המשולש, מואדי-ערה, מהגליל ומן הנגב, ויהודים מירושלים, מתל-אביב ומחיפה.

ראשיה הרשימה מיעארי (יושב) ופלד (נואם) הנאומים שודרו ברמקול לרחוב

אחד, רבים עמדו במעברים, או בכניסה לאולם והקשיבו לנאמר על הבימה. גם כרחוב הקשענו עוברים ושבים לנאומים, ששודרו למרחקים. הכינוס נמשך שלוש וחצי שעות. כולם היה חם מאוד, אך איש כמעט לא העז לקום ממקומו. אווירת האחדות היתה מושלמת. מזה שנים רבות לא ראתה נצרת אספה כה גדושה ונרגשת — ובציבור היהודי כבר נשכח זיכרון של אספות כאלה.

שלטים בשתי השפות, שקראו לשלום בין שני העמים, לשלום בין שתי המדינות, ולשוויון לכל אזרחי המדינה — יהודים וערבים.

הנאומים על הבימה דיברו לפי הסדר בצורה כמעט מדויקת — נואם יהודי שדיבר עברית ונואם ערבי שדיבר ערבית. את הערב הינחו שני מנחים — יוסי אמיתי מצד היהודים, שגלש לפעמים ודיבר בערבית, ולידו עמד המנחה הערבי, פאווי עבדאללה, שהינחה את הערב בצורה פיוטית, וגלש מדי פעם לעברית.

אך הערב הזה לא היה תרגיל בשיעור אזרחות. זה היה ערב מרגש, שאירגנה התנועה המתקדמת לשלום. אחרי שוועדת הבחירות המרכזית פסלה את הרשימה, החליטו ראשיה ואוהדיה לארגן כינוס מחאה שבו, כך אמרו, יספידו את הרמוקרטיה.

קיצורים בשל צום

ב כל פעם שדיבר נואם ערבי, בקהל מרכינים את ראשיהם זה לזה,

חלק מ-1500 היהודים והערבים בכינוס נצרת הערבים תיגרמו ליהודים

אולי... עבירת תנועה, חניה... כולנו לא מחוסנים מפני זה." כשמילוא שוב לא התאפק, התערב השופט כך, העיר בקרפנות ייקית: "הרמת קול לא מוכיחה שום דבר. אני מפסיק לחשוב כשאני שומע את הרברים בקול. בעיניי, הרמת קול היא תמיד סימן של חולשה!" אחריו עלה מתי פלד, שביקש להתייחס למיסמך החסוי של השב"כ, (חמשך בעמוד 66)

תאפיק, מה שלומך? תן קצת גלידה, או תמרהינדי, לשתות אצלך! תאמינו לי, זה הקשר!" הקטע הרגוע הזה הוציא את ח"כ רוני מילוא מכליו, והוא זעק: "חשבתני גם (כשאתה הולך) לאכול גלידה עם ערפאת." מיעארי התעלם מקריאת הביניים, שב להסביר את עצמו: "אני איש חוק. אני עורך-דין במיקרה... אם יש דבר אחד שאני הפרתי חוק, עברתי עבירה,

קשר החמדהינדי

מ וחמד מיעארי תפש את השור בקרניו, חוכיר כי פרשת אל-ארד עברה מן העולם לפני 19 שנה ורק שניים-שלושה מ-15 הפעילים של אז עדיין חיים בארץ: "אני נוסע לפעמים לנצרת ויש לי חבר שמה, שהוא עושה גלידה מצויינת, יש לו בית-חרושת לגלידה. אני הולך אליו, קוראים לו מנצור קדרוש. אני אומר לו, אביר

בהודמנות זאת חוכיר אנברי לנוכחים: "אני רוצה לומר לכם, שיש פסק-דין של בית-הדין העליון — זה אולי דבר שאין לאף אחד בחדר הזה — המאשר שאנחנו ציונים. היגשנו על זה מישפט, שהגיע עד העליון. מר יעקב ארנון, אלוף מתי פלד, אנוכי ועוד שלושה אחרים הננו ציונים כשרים, עם חותמת של בית-הדין העליון. אף אחד בחדר אין לו תעודה כזאת!"

הוועדה, השופט כך, שהביע סברה כאילו מדובר על הכנסת חבר אחד בלבד לכנסת, מס' 1, מיעארי: "כבוד השופט, הרשה לי רק לתקן דבר אחד. אנחנו לא מקווים להכניס אדם אחד לכנסת. אנחנו בהחלט מקווים שמר יעקב ארנון (מנכ"ל משרד-האוצר לשעבר), שהוא במקום החמישי של הרשימה, יהיה בוועדת-הכספים של הכנסת הבאה, ואני חושב שהוא מאוד מוסמך לכך!"